

KRÖNIKA. JOAKIM MEDIN.

🕒 2017-10-24 06:00

Journalister och västerländska privilegier

För ett ögonblick framstod det som att vi västerlänningar hade mist vårt ökända privilegium, att när som helst kunna lämna alla oroliga områden och tryggt åka hem igen.

Vi har offrat tusentals soldaters liv i kriget mot Islamiska staten, Irak är en misslyckad stat, nu förtjänar vi vår länge eftersökta frihet. Sa regeringen i Kurdistanregionen i norra Irak, och arrangerade den 25 september en icke-bindande folkomröstning om självständighet från resten av landet. Föga förvånande sa nästan alla röstberättigade kurder ja, hela 93 procent.

BÄST & SÄMST

Bäst just nu: I tider av stor politisk och själslig oro är goda vänner ännu viktigare. Även om man i dag kan leva ett väldigt annorlunda liv.

Sämst just nu:

Jaktbrottshärvan i Norrbotten. Onödig slakt på djur och samisk oro om växande rasism efteråt.

VAR MED OCH BRYT MEDIEMONOPOL

Teckna en prenumeration på din lokala ETC-tidning

(<http://www.etc.se/prenumerera>)

Folkomröstningen resulterade i en fördjupad politisk kris med etniska förtecken, mellan kurderna på ena sidan och centralregeringen i Bagdad samt irakiska shiamiliser på den andra. Den konflikten ledde med början i förra helgen till väpnade sammandrabbningar i den omstridda Kirkukprovinsen. Men redan den 29 september hade regeringen i Bagdad markerat mot kurderna genom att stänga ner deras luftrum för internationell, kommersiell flygtrafik.

”Jag hann precis ut!”, skrev en brittisk journalist som lyckades köpa en av de sista flygbiljetterna hem. ”Var försiktig!”, skrev hon till mig. Som att jag och andra journalister som valde att stanna kvar i Kurdistanregionen riskerade att fara illa? Som att vi befann oss i en lika prekär situation som lokalbefolkningen?

Sant är att hinder först uppenbarade sig. Ta en buss till Turkiet, sa vissa hjälpsamma lokalbor, innan de fick höra hur utländska journalister i dag riskerar mycket obehagliga förhör vid ankomst. Åk till Teheran och flyg hem därifrån, sa turkiska journalister, som inte behöver något visum för att besöka Iran. Dra ner till Bagdad och hoppa på ett utrikesflyg därifrån, sa irakiska medborgare, innan de förstod att utlänningar som anländer till Kurdistanregionen inte får irakiska visum.

För ett ögonblick framstod det som att vi västerlänningar hade mist vårt ökända privilegium, att när som helst kunna lämna alla oroliga områden och tryggt åka hem igen. Men så var det naturligtvis inte.

Den irakiska regeringen såg till att skapa en särskild transitzon på Bagdads flygplats, där utlänningar kunde passera utan påföljder eller nödvändiga papper. Snyggt och säkert. Medan lokalbefolkningen förstås inte kunde åka med samma flyg västerut, utan att ha ordnat med visum. Vårt privilegium var intakt.

Den här situationen gav upphov till funderingar i mitt huvud, om de dramatiska och hjältemodiga bilder som västerländska och även svenska journalister ibland kan måla upp över sin situation.

Att vi befinner sig i samma utsatta läge med utmaningar och kval, som de personer vi kommit för att dokumentera. För även om journalister ibland kan hamna i väldigt trängda situationer – det vet jag, som gripits och fängslats i flera länder – så får vi oftast ändå en särbehandling.

Västerländska journalister i kläm blir genast föremål för en helt annan slags uppmärksamhet från sina regeringars utrikesdepartement, än vad som är fallet med människor från det globala syd. Västerländska journalister som bevakat slaget mot IS "huvudstad" Raqqa kan ibland ge sken av att de har väldigt lite mat att äta, likt lokalbefolkningen.

De berättar inte att de tagit med sig en hel säck med amerikanska dollar in i landet för att bekosta transport, boende och arvoden till översättare, eftersom det inte finns några bankautomater att få pengar från. Och historien lär oss att de som har gott om pengar i handen trots allt oftast även kan äta sig mätta.

Varför vill vissa ändå presentera bilder som visar något annat än verkligheten? Rör det sig om förväntningar från alla de som inte vet bättre? Handlar det om äregirighet? Eller finns det på något vis en "längtan" bland västerlänningar som vuxit upp i trygghet, att befinna sig i dramatiska och äventyrliga situationer?

Jag grubblar fortfarande. Det enda jag har erkänt är att jobbet självklart ger gott om kickar.

[JOAKIM MEDIN \(MAILTO:JOAKIM.MEDIN@ETC.SE\)](mailto:JOAKIM.MEDIN@ETC.SE)

[Tweeta \(https://twitter.com/share\)](https://twitter.com/share)

[Mejla \(mailto:?subject=ETC-TIPS%3A%20Journalister%20och%20v%C3%A4sterl%C3%A4ndska%20privilegier&body=H%C3%A4r%20%C3%A4r%20en%20artikel%200jag%20vill%20tipsa%20dig%20om%3A%20https%3A// uppsala.etc.se/kronika/journalister-och-vasterlandska-privilegier\)](mailto:?subject=ETC-TIPS%3A%20Journalister%20och%20v%C3%A4sterl%C3%A4ndska%20privilegier&body=H%C3%A4r%20%C3%A4r%20en%20artikel%200jag%20vill%20tipsa%20dig%20om%3A%20https%3A// uppsala.etc.se/kronika/journalister-och-vasterlandska-privilegier)

[Skriv ut](#)